

DI's anbefalinger til indsatsen på det globale klimaaftryk

Klimaudfordringen er global, for drivhusgasser kender ikke landegrænser. Danmark har høje ambitioner for reduktion af de nationale klimaudledninger - vi skal også have ambitioner, når det gælder vores globale aftryk. Vi skal fortsat levere på de nationale mål, men vi bør supplere med et tydeligt globalt fokus.

Danmarks globale klimaaftryk er højt og kommer til udtryk gennem vores forbrug og dertilhørende import, som har et større aftryk end vores nationale udledninger. Men også gennem de danske virksomheders grønne eksport, der leder til store globale reduktioner af drivhusgasudledninger. Vi skal have det globale udsyn ind i vores klimapolitik, så Danmark kan være et grønt foregangsland både herhjemme og internationalt.

Danske virksomheder kan være drivkraft i at reducere vores globale aftryk ved at bringe grønne, cirkulære løsninger og produkter i spil. Ved at bruge vores ressourcer smartere kan vi fremtidssikre adgang til ressourcer, reducere tab af biodiversitet og sænke klimaaftrykket fra vores forbrug. Ved at øge eksporten af grønne løsninger og produkter kan virksomhederne samtidig bidrage med at løse globale klimaudfordringer.

Derfor skal vi sætte retning og ramme for det globale. Vi skal sætte pejlemærker for vores forbrugsbaserede aftryk

og eksportens klimanytte, og samtidig systematisere opfølgningen med områderne nærmere, så vi bedre kan følge udviklingen. Pejlemærker vil hjælpe med at skabe fokus, som skal lede til handling. Datagrundlaget kan ikke bære at sætte eksakte bindende mål, som vi kender det fra de nationale mål. Men ved at systematisere opfølgningen og sætte pejlemærker kan vi rykke hurtigere i fælles retning. Der er masser af indsats, vi kan sætte i gang med stor effekt allerede nu, mens vi videreudvikler det metodiske.

Virksomhederne står klar til at levere de grønne løsninger. Det kræver efterspørgsel for at skabe skala. Det offentlige kan med sine 415 mia. kr. årligt i offentlige indkøb være en katalysator ved at efterspørge og fremme grønne produkter og cirkulære løsninger.

Klimaudfordringerne er samtidig også et globalt ansvar, så vi skal have EU og resten af verden med. Et højt ambitionsniveau i EU og fælles instrumenter sikrer lige konkurrencevilkår, grøn efterspørgsel på globalt plan og færre udledninger.

Et globalt fokus er både godt for klimaet og kan blive et grønt dansk erhvervseventyr.

Konkret foreslår DI:

01 Sæt pejlemærker og systematiser data

02 Dyrk den grønne eksport

03 Kickstart den grønne efterspørgsel

04 Frem cirkulære løsninger

05 Få resten af verden med

DI's anbefalinger

PEJLEMÆRKER OG SYSTEMATISERET DATA

- Sæt pejlemærke for forbrugsbaserede udledninger og systematiser opfølgningen
- Sæt pejlemærke målt i nøgletal for eksportens klimanytte
- Arbejd løbende og aktivt på at forbedre datagrundlaget

DYRK DEN GRØNNE EKSPORT

- Afsæt 1½ mia. kr. til øget offentlig, grøn forskning
- Hæv FoU-fradraget permanent til 130 pct. og uden loft
- Opdater den grønne energieksportstrategi
- Styrk eksportprogrammet
- Styrk og forlæng eksportstrategien for vand

SKAB GRØN EFTERSPØRGSEL

- 100 pct. grønne offentlige indkøb
- 30 største offentlige indkøbere skal gå forrest
- 3 testzoner for offentlige grønne indkøb
- Totalomkostninger skal indgå som økonomisk parameter i offentlige indkøb – også i kommuner, forsyningselskaber og regioner.

FREM CIRKULÆRE LØSNINGER

- Regeringen skal udvikle en national strategi for cirkulær økonomi
- Regeringen skal sætte mål for reduktion af Danmarks materialeaftryk og affaldsproduktion pr. indbygger

FÅ RESTEN AF VERDEN MED

- Ambitiøst EU-mål for CO₂-udledninger i 2040
- Støt op om stærke fælles instrumenter
- Effektivt EU-marked for carbon-kreditter

Sæt pejlemærker og systematiser data

DI anbefaler:

- **Sæt pejlemærke for det forbrugsbaserede klimaaftryk:** Vores klimapolitik skal også tage højde for de udledninger, vores forbrug skaber globalt. En fælles retning i form af et pejlemærke vil skabe incitament til at udbrede cirkulære løsninger og sikre et smartere og mere klimavenligt forbrug. Der er brug for systemiseret opfølgning med et pejlemærke for at sikre, at vi kommer i hus og sætter ind, hvor det batter.
- **Sæt pejlemærke for eksportens klimanytte:** Et pejlemærke kan hjælpe med at skabe fokus på de globale reduktioner, som danske virksomheder bidrager til. Det er svært at fange i et tal, og et pejlemærke skal formentlig ikke sættes som et punkttal i et enkelt år, men som en positiv udvikling. Det kan baseres på en række nøgletal som den monetære værdi, klimanytten og også eksportens aftryk, så vi kan få mere grøn, effektiv eksport.
- **Arbejd løbende med data:** På sigt skal datagrundlaget udbygges og konsolideres, så vi kan opgøre de enkelte produkters aftryk. På den måde kan vi præmiere udviklingen af grønnere produkter og belønne produktionen med lavere klimaaftryk i hele værdikæden.

Hvorfor er det vigtigt?

Hvis vi skal være et grønt foregangsland, så skal vi også have ambitioner, når det gælder vores globale aftryk. Danmark har en unik mulighed for at gå forrest med pejlemærke for forbrugsbaserede udledninger, og sammen med et pejlemærke for Danmarks positive klimaaftryk i verden gennem eksport af grøn teknologi og tjenesteydelser vil det vise, at vi tager vores ansvar alvorligt.

Forskning og udvikling skal fremme den grønne eksport

DI anbefaler:

- **At regeringen afsætter 1½ mia. kr. til øget offentligt, grøn forskning:** Midlerne skal prioriteres til de fire grønne forskningsmissioner (PtX, CCUS, landbrug og fødevarer og cirkulær økonomi), forskningsmidler til vandteknologi og forbedring af eksisterende udviklings- og demonstrationsprogrammer mv.
- **At regeringen hæver FoU-fradraget:** Regeringen skal hæve FoU-fradraget permanent til 130 pct. og uden loft.
- **At den grønne eksportstrategi for energi opdateres:** I 2017 lavede man den første strategi for energieksporten. Forudsætningerne har siden ændret sig med bl.a. stigende energipriser, geopolitisk og et evigt stigende fokus på klimadagsordenen. Der er derfor brug for en opdatering af strategien, så vi kan sikre den danske energibranches styrkeposition og få danske løsninger ud og bidrage i endnu højere grad.
- **Styrk eksportprogrammet for energi:** Danmark har myndighedssamarbejder med en række partnerlande med fokus på grøn energiomstilling. En særlig kategori er Eksportprogrammet, som er sat i værk med pt. otte vigtige eksportmarkeder for dansk energiteknologi, og hvor danske aktører har særlige kompetencer og dermed gode eksportmuligheder.
- **At eksportstrategien for vand styrkes og forlænges.** Den skal understøttes af en vækstplan for vand, der systematisk videreudvikler de danske styrkepositioner på vand.

Hvorfor er det vigtigt?

For at nå klimamålene i 2030 og 2045 er det helt afgørende, at der bliver udviklet ny teknologi og opskaleret allerede kendte teknologier.

Nye grønne løsninger kan bidrage til at opnå klimaneutralitet, både i Danmark og globalt.

Offentlige indkøbsmilliarder skal være grønne

DI foreslår fire pejlemærker:

- **100 pct. grønne indkøb:** Det bør ikke være muligt at foretage indkøb i det offentlige uden at inddrage klima- og miljømæssige hensyn.
- **30 største offentlige indkøbere skal gå forrest:** De bredeste skuldre skal løfte og inspirere. De største offentlige indkøbsorganisationer skal fastsætte ambitiøse mål for reduktion af trykket på klima og natur samt dokumentere deres indsats for den grønne omstilling. Den politiske handling skal være tydelig.
- **3 testzoner:** Alle offentlige organisationer skal årligt minimum udpege tre områder for deres indkøb, hvor der sættes helt særligt fokus på innovation og de nyeste grønne løsninger.
- **Totalomkostninger i offentlige indkøb:** Regeringen bør sikre, at totalomkostninger som økonomisk parameter inddrages i forbindelse med offentlige indkøb, så omkostninger i drift reduceres og energi- og ressourceeffektive løsninger stilles bedre i konkurrencen. I dag gælder det kun staten - fremadrettet bør det også gælde kommuner, forsyningsselskaber og regioner.

Hvorfor er det vigtigt?

De grønne løsninger skal i den offentlige indkøbskurv. Hvert år køber staten og kommunerne ind for 415 milliarder kroner. Samtidig viser en **DI-analyse**, at der kun er 14 ud af landets 98 kommuner, som har konkrete målsætninger for det grønne indkøb. Der skal derfor sættes en klar retning for, hvordan vi får vendt det offentlige indkøb i retning af den grønne omstilling.

C4

Brug cirkulær økonomi som værktøj til at reducere forbrugsbaserede CO₂-udledninger

DI anbefaler, at regeringen udvikler en national strategi for cirkulær økonomi med ambition om, at Danmark skal være blandt verdens førende cirkulær økonomier med virksomheder som drivkraft for omstillingen.

Parallelt med et pejlemærke for reduktion af forbrugsbaserede udledninger, bør regeringen sætte mål for reduktion af Danmarks materialeaftryk og affaldsproduktion. Vi skal tage ansvar for de udledninger og det ressourceforbrug, vi driver globalt.

Konkrete indsatser bør bl.a. være at:

- sikre kompetencer til den cirkulære omstilling med et videnscenter for cirkulær økonomi
- Investere i fyrtårne for plast- og tekstilgenanvendelse, så vi kan udvikle og demonstrere nye genanvendelsesteknologier
- sikre incitament til reparationer for at forlænge produkters levetid
- Implementere og fastholde ambitionerne fra klimaplanen for en grøn affaldssektor

Hvorfor er det vigtigt?

Op til 70 pct. af de samlede globale udledninger af drivhusgasser og mere end 90 pct. af tabet af biodiversitet skyldes, at vi udvinder og forarbejder naturressourcer. Skal vi i mål med klimaneutralitet, skal vi i højere grad udnytte ressourcerne bedre ved at gentænke design, produktion, salg og forbrug, så materialer efter brug kan indgå i nye produkter, bruges igen, repareres, deles eller sælges som en service.

DI anbefaler:

- **Ambitiøst EU-mål for CO-udledninger i 2040:** EU skal fremsætte et 2040 klimamål senest i 2025 som led i realisering af EU's mål om klimaneutralitet senest i 2050. Regeringen skal arbejde for et ambitiøst 2040-mål i EU på 80-85 pct. CO₂-reduktion i EU.
- **Støt op om stærke fælles instrumenter:** Fælles instrumenter på tværs af EU, og med virkning på produkter og materiale fra resten af verden, sikrer en langt større klimateffekt og lige konkurrencekraft end tiltag herhjemme. Danmark skal derfor fortsat støtte tiltag som Ecodesign og CBAM, og være ambitiøse for lignende tiltag.
- **Effektivt EU-marked for carbon-kreditter:** Regeringen skal i EU presse på for hurtigst muligt at få etableret robuste og klare metoder og et velfungerende marked for fangst og lagring af kulstof. Regeringen skal tænke dette marked aktivt ind som et element i den danske klimaindsats i det kommende klimaprogram, når de første metoder er på plads.

Hvorfor er det vigtigt?

Danmark skal ikke kun i mål med klimaomstillingen herhjemme. Vi skal være et grøn foregangsland globalt for Danmark, og danske virksomheder kan bidrage med grønne løsninger på nogle af de globale klimaudfordringer.

Med eksport af løsninger og et stærkt klimadiplomati bidrager danske virksomheder til at løse klimaudfordringen globalt.

Potentialer ved grøn eksport og omstilling til cirkulær økonomi

Grøn eksport kan sænke globale udledninger

Energistyrelsen opgør i Global Afrapportering klimanytten fra de 63 mia. kr. grøn, dansk energiteknologi eksporteret i 2021 til at have muliggjort reduktioner for 5-8 mio. ton CO₂. Over produkternes levetid opgøres de potentielle reduktioner til at ligge mellem 119 og 218 mio. ton CO₂ afhængigt af den teknologi, som den danske eksport erstatter.

Der er en del usikkerhed i opgørelsen, men det indikerer, at Danmark har mulighed for at bidrage til globale reduktioner, som langt overstiger vores størrelse. Det samme viser opgørelser i Klimapartnerskabet for produktionsvirksomheder, hvor det årlige potentiale blev offentliggjort til 350 mio. ton CO₂, og i en analyse om potentialet ved dansk vandteknologi findes også store potentialer.

Selvom de nationale klimamål ikke medregner eksportens bidrag, og selvom vi skal arbejde på at gøre eksporten mere bæredygtig, så kan danske løsninger bidrage med store reduktioner, og det skal vi fremme.

Cirkulær økonomi som klimaværktøj

Den danske [Circularity Gap analyse](#) peger på, at der gennem en række cirkulære indsatser i forskellige sektorer er store potentialer for reduktion af vores materialeforbrug (op til 39 pct.) – og herigennem reduktion af de forbrugsbaserede CO₂-udledninger på op til **42 pct.** De potentialer skal vi finde veje til at høste.

Vi importerer store mængder materialer og færdige produkter fra udlandet. Faktisk sker ca. 72 pct. af den totale udvinding, der skal til for at tilfredsstille dansk efterspørgsel, udenfor landets grænser.

Det nationale klimamål for 2030 er ambitiøst og vigtigt, men tager ikke højde for den store mængde CO₂, der er indlejret i de varer og materialer, som er produceret i udlandet, men forbruges i Danmark.

For at nedbringe de udledninger, skal vi forbruge smartere. Vi skal sikre de rette rammer og incitamentter til at reducere vores brug af virgine ressourcer bl.a. ved at genbruge, genanvende, levetidsforlænge, reparere og via andre cirkulære modeller.